

31 במרץ 2020

שלום לכולם,

בעקבות פניות של תלמידים כבדי שמיעה וחרשים והוריהם על התמודדותם המאתגרת עם הלמידה המתקשבת בתקופת הקורונה, ומתוך רצון לאפשר להם המשך למידה יעילה ומהנה והרגשת שייכות לגן אנו מביאים בפניכם כמה נקודות להתייחסות.

חשוב להמשיך בשעות תגבור אישיות או דרכי עזרה אחרות, במטרה לצמצם פערים, לקבל הסברים ותיווך בהתאם לצרכיהם ולמנוע תסכול נוסף.

התקשורת בלמידה מרחוק סינכרונית (למשל ב-zoom או בשיחות וידאו בנייד) שונה בתכלית מהתקשורת

פנים אל פנים: צילום הפנים אינו איכותי, הקול אינו טבעי, לרוב יש קולות רקע, במקרים רבים יש ריבוי דוברים, חוסר סינכרון (delay) בין התמונה לקול הדובר, קפיצות במלל בשל הפרעות אינטרנט, דוברים ללא מצלמה, רעשי רקע בחדר של התלמיד עם מגבלת השמיעה, ועוד. לכך נוסף שלחלק מילדי הגן ישנם שיבושי היגוי וחלקם נוטים להיות בתנועה גם בעת הישיבה אל מול המחשב/המצלמה. כל אלו מכבידים מאד על היכולת לקרוא שפתיים, לשמוע ברצף, להבין את הדיבור, לתפוס דיבור ברקע רעש, לאתר את הדובר, לעמוד בקצב המפגש, להבין את המסר המילולי. **כולם יחד מהווים אתגר מאד משמעותי לתלמיד כבד שמיעה וחרש, המציב בפניו בראש וראשונה התמודדות תקשורתית ולימודית וגם השלכות חברתיות ורגשיות.**

נקודות להתייחסות:

1. קחו בחשבון שבמפגש שבו מתנהל **דיון** (ב-zoom למשל) תלמיד כבד שמיעה מתקשה מאד לעקוב, ולכן מפספס את הנאמר.
2. במפגש או שיעור שבו הגננת לא נשמעת בצורה מיטבית ואין תמונות להמחשה או לא פתחה את המצלמה, לתלמיד קשה מאוד לעקוב.
3. אם תלמיד כבד שמיעה לא הצליח לעקוב אחרי דברי הגננת - יש סיכוי שבפעם הבאה לא ייכנס למפגש דומה.
4. תלמיד כבד שמיעה לעתים יתבייש לפנות לגננת ולהגיד שלא שמע טוב/ לא הבין/ פספס חלק מהנאמר.

אפשר לפתור זאת במגוון דרכים:

1. לבקש לנהל את השיחה בסביבה/חדר שקט ככל האפשר
2. לשאול את הילד בהתחלת השיחה אם שומע אתכם בעוצמה שנוחה לו ובאופן ברור.
3. בעת דיון – מומלץ שהמורה יחזור על דברים שנאמרו ע"י תלמידים אחרים.
4. מומלץ לעשות שיחות וידאו עם הילדים כדי לאפשר להם להיעזר ברמזים ויזואליים כמו, קריאת שפתיים, הבעות פנים, שפת גוף, וזאת בנוסף לשימוש בדברים מוחשיים כמו תמונות.
5. חשוב מאוד במשך המפגש לעצור ולוודא אם יש מישהו שלא הבין עד כה מה שנאמר, האם צריך חזרות, לעודד אותם לשאול ולומר כאשר לא מבינים.

מרכז חינוכי-טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים

משרד החינוך, מחוז צפון
רח' טרומפלדור 2, שיכון ב' ת.ד. 812 טבריה
טל' 04-6716274 פקס 04-6712328
lakash.tzafon@gmail.com

6. מומלץ להעביר מפגש לקבוצת תלמידים קטנה.
7. חשוב לדבר בקצב רגיל ובאופן ברור, לתת להם מספיק זמן לעבד את המידע המועבר וזמן להגיב.
8. לקבוע עם התלמיד זמן בסוף המפגש, לוודא שהוא הבין ועקב אחרי מהלך המפגש (לא לעשות זאת מול שאר התלמידים, זה יביך אותו ויגרום לו להגיד שהכל בסדר).
9. לשלוח עזרים ויזואלים כמו תמונות או סרטונים, שממחישים את הנאמר במפגש.
10. מומלץ ליידע מראש את המורה מומחית השמיעה מהמרכז הטיפולי ללקויי שמיעה על התוכן העתידי של המפגש ולשתף אותה בהכנת התלמיד.
11. חשוב להשתמש בתאורה מתאימה ולא מסנוורת, הן למצולמים והן בסביבה הביתית של התלמיד עם מגבלת השמיעה.
12. בחלק מן המפגשים ההורים נוכחים ליד ילדם. מצב זה מאפשר להורה לתווך ולתמוך בהתאם ליכולת התקשורתית של הילד. למשל להמתין לשקט ואז להסביר שוב, להראות סרטון שוב לאתר תום המפגש וכו'.

דברים נוספים שיעזרו לתלמיד:

1. דף עזר לתלמיד ולהורים: שמיעה ולמידה מרחוק – נכתב ע"י קלינאיות התקשורת של המרכז הטיפולי. מופיע כנספח לדף זה.

הנכם מוזמנים לפנות ולהתייעץ איתי.

שתהיה לכולנו למידה משמעותית ומיטבית ושנשוב בהקדם האפשרי לשגרה הברוכה.
בברכה,

מורה מומחית תלמידים כבדי שמיעה וחרשים
מרכז חינוכי-טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים,
מחוז צפון, משרד החינוך.

19.3.2020

שמיעה ולמידה מרחוק בתקופת הקורונה

בימים אלו משתולל לו וירוס הקורונה ברחבי העולם ומאלץ אותנו לשבת בבתיים ולהחליף את פלטפורמת הלימודים שהיינו רגילים אליה- ללמידה מרחוק, כלומר - למידה דרך המחשב. כידוע, שמיעה דרך המחשב או דרך כל פלטפורמת אודיו אחרת, שונה לגמרי משמיעה של הקולות והצלילים הנשמעים "פנים מול פנים" ולכן, מציבה בפנינו אתגרים שמיעתיים.

לאור זאת, ליקטנו עבורכם כמה טיפים לשימוש בעזרי השמיעה בעת למידה מרחוק:

1. שמיעה דרך מחשב עם עזרי שמיעה (מכשירים, שתלים, מכשירים מעוגני עצם) ועם מערכת FM

אישית:

כשהתלמיד משתמש בעזרי שמיעה עם מערכת FM אישית, כל שעליו לעשות הוא לחבר את המשדר של מערכת ה-FM האישית ליציאת האודיו של המחשב, דרך כבל ה-AUX שמגיע עם הערכה. כך, השידור יועבר ישירות למקלט המחובר לעזרי השמיעה של התלמיד/ה. חיבור המשדר של מערכת ה-FM למחשב מאפשר שמיעה באיכות טובה מאוד עם יכולת ויסות לעוצמה הנוחה ביותר לתלמיד/ה ללא הפרעות חיצוניות.

2. שמיעה דרך מחשב עם עזרי שמיעה ללא מערכת FM אישית:

במקרה של שימוש בעזרי שמיעה למיניהם ללא מערכת FM אישית, יש לדאוג לשבת בחדר שקט עם כמה שפחות הפרעות ורעשים מהסביבה החיצונית ולהשתמש ברמקולים באיכות טובה עם אופציה להחלשת או להגברת העוצמה. ויסות העוצמה יכול להתבצע גם דרך העזרים עצמם במידה והכפתור פעיל במכשירים (עבור ילדים צעירים, בד"כ כפתור הווליום במכשירים מנוטרל).

3. שמיעה דרך מחשב ללא עזרים אך עם מערכת FM אישית (בלקות שמיעה חד צידית):

כמוזכר בסעיף 1, יש לחבר את משדר מערכת ה-FM ליציאת האודיו של המחשב כדי לקבל את איכות השמיעה הטובה ביותר. במקרים של לקות חד צידית יש לדאוג לשבת בחדר שקט עם כמה שפחות הפרעות חיצוניות. אמנם השימוש במערכת ה-FM האישית תשפר בצורה משמעותית את השמיעה דרך המחשב, אך יש לקחת בחשבון שהאוזן עם השמיעה התקינה/הטובה יותר עדיין תשמע את כל הרעשים בסביבה ולכן יש חשיבות גדולה לשימוש במערכת ה-FM.

4. שמיעה דרך מחשב ללא שיקום שמיעתי:

במקרים רבים, ומסיבות רבות, לתלמידים אין עזרי שמיעה או מערכת FM אישית. במקרים כאלה יש לדאוג לחדר שקט ולהשתמש באוזניות טובות (מומלץ אוזניות עם לחצן עוצמה להגברה נוספת) המתחברות למחשב. זאת, כדי לנסות לשמוע כמה שיותר טוב את השידור מהמחשב וכמה שפחות את רעשי הסביבה.

מרכז חינוכי-טיפולי לתלמידים כבדי שמיעה וחרשים

משרד החינוך, מחוז צפון
רח' טרומפלדור 2, שיכון ב' ת.ד. 812 טבריה
טל' 04-6716274 פקס 04-6712328
lakash.tzafon@gmail.com

- יש לזכור כי בעת השיעור המקוון, תמיד עדיף לשבת בחדר עם הסביבה השקטה ביותר ועם כמה שפחות רעשי רקע מתחרים.
- שימו לב! ההנחיות לעבודה במשק הציבורי משתנות כל הזמן ולכן אנו ממליצים להצטייד מראש בכמה קופסאות של סוללות רזרביות.
- לא לשכוח להטעין את מערכת FM האישית כל ערב, על מנת שתוכל לשמש אותנו ביום שלמחרת.
- כאשר מדובר בתלמידים צעירים, מומלץ שמבוגר יהיה נוכח במהלך הלמידה ושיספק להם תיווך נדרש כדי לאפשר הבנה מלאה של החומר הלימודי.
- באפליקציות של למידה מרחוק תמיד יש אפשרות לכתוב ולדבר בצ'אט עם המורה, מומלץ מאד להיעזר בה!

מקווים שהתקופה הזו תחלוף מהר, ובינתיים - בכל שאלה אתם מוזמנים ליצור קשר עימנו.

בברכה,

צוות קלינאי התקשורת

מרכז חינוכי-טיפולי לתלמידים חרשים וכבדי שמיעה, מחוז צפון